

NINA CASSIAN

Atracția teatrului

De foarte mulți ani, am avut tentația să scriu o piesă, știind totodată că-mi lipsește aptitudinea de a compune un subiect, o intrigă, de a construi o acțiune cu acumulări, gradații, declanșări și deznodământ, de a caracteriza personaje prin replică și de a le pune să se confrunte, de a imagina o „lovitură de teatru” etc.

Pentru a mai atenua puțin această auto-calomniere, aș spune că incapacitățile enumerate mai sus se datorau, în mare măsură, și deformației profesionale a poetului, deprins să se exprime lapidar și sintetic, subiectiv și figurat — dar nu numai atât: obișnuit cu o răspundere exclusivă, lipsită de forța spectaculoasă dar și de servitutea echipei, fiind el însuși regizor, actor, scenograf, costumier și maestru de lumini, autor și interpret total.

În ciuda acestei profunde diferențe de structură, dramaturgia, atât cea de teatru cât și cea de film, nu a încetat să mă atragă — drept care singura formă în care mi-am în-

găduit să mă manifest a fost... teatrul de păpuși.

Pe acea scenă de dimensiuni reduse, se puteau constitui lumi somptuoase și necostisitoare, miracole blajine, o întreagă estetică a imaginației și a candorii, minuită de limitele trupurilor noastre sau de convențiile teatrestre, un tărîm al copiilor creatori și al adulților inocenți, al obiectelor animate și al animalelor grăitoare, al plantelor zburătoare și al cristalelor afectuoase, toate prinse în sensul jocului vital.

Scrînd pentru teatrul de păpuși, am putut să rămîn poet și să-mi văd proiecțiile, „cu ochii”, cum se zice, să vorbesc cu vorbele de fiecare zi și să le văd colorindu-se și dansînd, să imaginez o făptură și s-o constat devenită organică și plauzibilă, confecționată și minuită de degete meștere, obiectivă și familiară.

Două dintre piesele mele (una jucată, *Elefanțelul curios*, și alta, predată recent, *Pisica de una singură*) au ca pretext povestiri de Kipling. Nu le pot considera doar ca adaptări, întrucît, dincolo de linia simplă a narațiunii, le-am scris cu aceeași libertate și cu același spațiu pentru inventivitate cu care mi-am „adaptat” eu însămi, pentru păpuși, cartea în versuri, *Povestea a doi pui de tigru*, numiți *Ningra și Aligru*.

Mi-am dat seama că e posibil, chiar cu un material „faptic” restrîns, să obții o dinamică și o tensiune și că magia cuvintului nu trebuie exilată doar în fila de carte, ea putînd „trece rampa” spre publicul de toate vîrstele, cu condiția să nu-și refuze umorul, suplețea și mai ales să-și asume semnificația.

Nu vreau să spun prin aceasta decît că, rămînînd credincioasă structurii mele, m-am apropiat de un domeniu cu legi specifice, de a căruia fascinație nu am putut și nu am dorit să fiu străină. Mi-am dat seama că și în teatrul de păpuși, ca și în alte genuri de teatru, creșterea profesională depinde în mod hotărîtor de un repertoriu mereu înnoit și cît mai diversificat și că scriitorii români îi sînt datori acestui teatru, ca și celorlalte, cu lucrări substanțiale, convingătoare și îndrăznețe.

Nu am pretenția de a mă considera, pe baza aceasta, dramaturgă, dar trebuie să recunosc că, de acum încolo, mă simt mai puțin timorată de legile textului scenic și mai puțin inhibată la ideea de a scrie o piesă pentru contemporanii mei maturi.